

Antwerpen

Archeologen leggen stadsgracht bloot

Eerste keer dat omwalling uit periode van 1300 te zien is

Archeologen hebben aan het Blauwtorenplein restanten gevonden van de stadsomwalling en gracht die dateren van 1300. Het is de eerste keer dat die middeleeuwse omwalling met gracht zichtbaar is en archeologisch onderzocht kan worden.

• Op de hoek van de Tabaksvest en het Blauwtorenplein zijn bij opgravingen restanten gevonden van de laatmiddeleeuwse stadsomwalling, die behoren tot de derde stadsuitbreiding die gerealiseerd werd tussen 1295 en 1314. Omdat de kans groot was dat er archeologische resten gevonden zouden worden, werd het archeologisch bureau BAAC ingeschakeld, dat wetenschappelijke ondersteuning kreeg van de stedelijke dienst archeologie.

700 jaar stadsgeschiedenis

“Over heel de breedte van het terrein hebben we sporen gevonden van de stadsgracht en de kern van de laatmiddeleeuwse stadsomwalling”, vertelt stadsarcheologe Karen Minsaer. “Met de profieldoorsnede

krijgen we een mooi beeld van 700 jaar stadsgeschiedenis. We hebben nog nooit resten van deze stadswallen kunnen onderzoeken, daarom is dit een enorm belangrijke vondst. In de verschillende grondlagen vonden we ook stukjes leer van schoenzolen en restanten van twee waterputten.”

Keizer Karel

De profieldoorsnede toont ook het afbraakniveau van de omwalling en het werkplateau voor de bouw van het 16de-eeuwse bastion van de Spaanse omwalling dat de laatmiddeleeuwse omwalling verving. “In de zestiende eeuw was de oude stadsomwalling verouderd en niet meer bestand tegen de nieuwe ontwikkelingen in het oorlogsvoeren”, weet Minsaer. “Keizer Karel besliste toen om de volledige middeleeuwse omwalling af te breken en de grachten te dempen. Ook dat kan je in de grondlagen terugvinden.”

Blijvende betekenis

De archeologen besteden tien werkdagen aan het onderzoek, dat vrijdag wordt afgerond. Alle restanten bestaan voornamelijk uit aarde en zullen na het onderzoek verdwijnen. Bodemstalen worden verder onderzocht om de verschillende

Het zwarte gedeelte geeft de locatie van de stadsgracht aan. Rechts daarvan liggen de restanten van de omwalling. FOTO FREDERIK BEYENS

De laatmiddeleeuwse omwalling.

bouwfases van de stadsomwalling preciezer te dateren. “Wat we hier hebben gevonden zal wel van blijvende betekenis zijn om de geschie-

denis van onze stad te kunnen duiden”, besluit Minsaer.

De stedelijke dienst archeologie heeft in de omgeving al meerdere

“We hebben ook stukjes leer van schoenzolen en restanten van twee waterputten gevonden.”

KAREN MINSAER
STADSARCHEOLOGE

onderzoeken uitgevoerd. Bij de heraanleg van het Blauwtorenplein werden al fundamenten van de toren en een gedeelte van de Herentalse vaart, onder de Oudevaartplaats, in kaart gebracht. Op niveau -3 van de parking Nationale Bank werd het Keizersbastion bewaard en opgesteld voor het grote publiek.

JAN STASSIJNS